

Organ nakli caiz midir?

Karşıyaka'dan Ahmet Tunay: “Organ nakli caiz midir?”

Kur’ân, “Kim bir insanı ihya ederse, bütün insanları ihya etmiş gibi olur.”¹ buyurur. Yine Kur’ân ölü hayvan etini, kanı, domuz etini yemeyi haram kılar; ancak açlıktan darda kalanlar için, zaruret miktarını aşmamak şartıyla ruhsat verir.²

Organ naklini haram kılan bir ayet veya hadis yoktur. Yukarıdaki ayetler incelendiğinde, ölümle pençelesen hastanın derdine, ölmüş birisinin organı ile eğer derman olunacaksa, buna ruhsat çıkar.

Nitekim Diyânet İşleri Başkanlığı Din işleri Yüksek Kurulu³;

Kuveyt Evkaf ve Din İşleri Başkanlığı Fetvâ Kurulu⁴;

Dünya İslâm Birliği Fıkıh Akademisi⁵,

Mısır Ezher Fetvâ Kurulu ve en son,

İslâm Konferansı Teşkilâtı Fıkıh Akademisi⁶, organ nakline belli şartlar içerisinde cevaz vermişlerdir.

Bu şartlar özetle şunlardır:

- 1- Organ naklinde zaruret bulunmalı.
- 2- Hastanın organ nakli ile iyileşeceğine dair uzmanların güçlü kanaatleri bulunmalı.
- 3- Organı alınacak kimsenin sağlığında kendi hür onayı alınmış olmalı, eğer ölmüş ise mirasçılarının onayı alınmış olmalı.
- 4- Tıbbî ve hukuki ölüm gerçekleşmiş olmalı.
- 5- Kendisine organ nakli yapılacak hasta buna razı olmalı.
- 6- Organ bir ücret veya menfaat karşılığında verilmemiş olmalı.
- 7- Organ verecek kimse eğer sağ ise, bu operasyon kendi hayatını ve sağlığını olumsuz yönde etkilememeli.

Dipnotlar:

1) Mâide Sûresi, 5/32

2) Bakara Sûresi, 2/173;Mâide Sûresi, 5/3;En’am Sûresi,6/145

3) 03.03.1980 tarih ve 396/13sayılı karar

4) 24.12.1979 tarih ve 132/79 sayılı ve 14.09.1981 tarih ve 87/81 sayılı kararlar

5) 19-28.01.1985 tarihinde Mekke’de düzenlenen VIII. Dönem toplantısında alınan

karar

6) 11.02.1988 tarih ve 4/1 sayılı ve 20.03.1990 tarih ve 6/5-8 sayılı kararlar.